

Handreiking/stappenplan Natuur bij (omgevings-)vergunningverlening in Gelderland

‘Van aanvraag tot toezicht en handhaving’

Colofon

Handreiking/stappenplan Natuur bij (omgevings-)vergunningverlening in Gelderland

Van aanvraag tot toezicht en handhaving

Auteur:	Maarten Kaales / Kaales Natuur & Ondernemen, Ugchelen
Foto voorkant:	Juvenile Buizerd boven Apeldoorn (Maarten Kaales)
Opdrachtgever:	Provincie Gelderland, Eusebiusplein 1a, 6811 HE Arnhem
Begeleiding: Natuurbescherming	Werkgroep Implementatie Wet
Status uitgave:	Definitief
Datum uitgave:	April 2017

Trefwoorden: Handreiking Natuur, Wet natuurbescherming, Gelderland, Checklist, Stappenplan, Omgevingsvergunning.

Kaales Natuur & Ondernemen is niet aansprakelijk voor gevolgschade, alsmede voor schade welke voortvloeit uit toepassingen van deze Handreiking.

© Kaales Natuur & Ondernemen / Provincie Gelderland

Inhoudsopgave

Algemene informatie.	4
STAP 1.	5
Aanvraag omgevingsvergunning Bouwen.	5
Bouwen: check Natura 2000-gebied .	5
Bouwen: check stikstof.	5
Bouwen: check Soorten	6
Checklist- 1 soorten .	6
Checklist- 2 soorten .	8
Bouwen: check houtopstanden.	10
Aanvraag omgevingsvergunning Kappen	11
Kappen: check Natura 2000-gebied .	11
Kappen: check soorten	11
Kappen: check houtopstanden.	11
Aanvraag omgevingsvergunning Milieu	11
Milieu: check Natura 2000-gebied .	11
Milieu: check stikstof .	14
Milieu: check houtopstanden	14
Aanvraag omgevingsvergunning Aanleg	15
Aanleg: check Natura 2000-gebieden .	15
Aanleg: check soorten	15
Aanleg: check houtopstanden	16
STAP 2.	17
Quickscan	17
Uitvoeren quickscan .	17
Inhoud quickscan .	17
Beoordelen quickscan .	19
AERIUS-berekening (stikstof)	20
Geen vergunningplicht .	20
Vergunningplicht .	20
Beoordeling AERIUS-berekening .	20
STAP 3	21
Natuurtoets soorten en Natura 2000-gebieden.	21
Uitvoeren natuurtoets .	21
Inhoud natuurtoets .	21
Beoordeling natuurtoets .	24

Algemene informatie

Deze Handreiking bevat een stappenplan waarmee vergunningverleners in het kader van de Wabo een omgevingsvergunning kunnen beoordelen op het aspect natuur. De Handreiking is als volgt opgebouwd:

In STAP 1 wordt beoordeeld bij welke aanvragen het natuuraspect mogelijk aan de orde kan zijn en een onderbouwing op het aspect natuur nodig is.

In STAP 2 vindt een inhoudelijke beoordeling plaats van de activiteit en wordt bepaald of de activiteit mogelijk effecten kan hebben op soorten en/of Natura 2000-gebieden.

In STAP 3 wordt indien nodig aanvullend onderzoek gedaan, wordt een beoordeling van de effecten gemaakt en wordt beoordeeld of maatregelen nodig zijn en of er een vergunningplicht is.

In de volgende gevallen is altijd een quickscan of natuurtoets nodig en kan STAP 1 worden overgeslagen:

- Als de aanvraag een groot en complex ruimtelijk project betreft, zoals een aanvraag voor meerdere woningen, vestiging van een bedrijf in of nabij een gebied met natuurwaarden of sloop van bebouwing.
- Als toetsing plaatsvindt in het kader van de uitvoerbaarheid van het bestemmingsplan. Uitgangspunt hierbij is dat de quickscan beoordeeld wordt door een deskundige.

Het stappenplan is gespecificeerd per type omgevingsvergunning. Indien de omgevingsvergunning meerdere onderdelen bevat dient per onderdeel het stappenplan te worden doorlopen:

Betreft de aanvraag een;

- Omgevingsvergunning Bouwen? Ga verder op pagina 6
- Omgevingsvergunning Kappen? Ga verder op pagina 14
- Omgevingsvergunning Milieu? Ga verder op pagina 17
- Omgevingsvergunning Aanleg? Ga verder op pagina 19

STAP 1

STAP 1: aanvraag Omgevingsvergunning Bouwen

De aanvraag Omgevingsvergunning Bouwen dient op vier natuuraspecten te worden beoordeeld:

1. **Natura 2000-gebied;**
2. **Stikstof;**
3. **Soorten;**
4. **Houtopstanden.**

STAP 1 Bouwen: check Natura 2000-gebied

1.) Ligt de activiteit in een natura 2000-gebied of binnen een afstand van 50 m tot het Natura 2000-gebied?

(zie: http://kaarten.gelderland.nl/viewer/app/thema_natura2000)

- Ja, ga naar vraag 3.
- Nee, ga naar vraag 2.

2.) Wordt bij uitvoering van de werkzaamheden bronbemaling of heien toegepast en vindt dit plaats binnen een afstand van 500 m tot het natura 2000-gebied?

- Ja, er kunnen effecten op Natura 2000-gebied optreden, laat een quickscan uitvoeren (zie STAP 2)
- Nee, er zijn in de regel geen effecten op Natura 2000-gebied te verwachten door uitvoering van de bouwwerkzaamheden.
Mogelijk kan het gebruik na afronding van de bouwwerkzaamheden wel effecten op Natura 2000-gebied hebben. Bijvoorbeeld indien het gebruik gepaard gaat met stikstofuitstoot, geluid etc. Indien dat mogelijk het geval is raadpleeg dan een deskundige (zie STAP 3).

3.) Betreft de bouw aanvraag een beperkte aanpassing binnen de vigerende bestemming wonen en/of erf?

- Ja: er zijn geen effecten op Natura 2000-gebied te verwachten.
- Nee; er zijn mogelijk effecten op Natura 2000-gebied te verwachten, laat een quickscan uitvoeren.

STAP 1 Bouwen: check stikstof

1.) Betreft het een activiteit waarbij stikstof vrijkomt?

Zoals;

- het houden van dieren;

- aanleg of aanpassing van wegen;
 - verkeersbewegingen, bijvoorbeeld een bedrijf met aan en afvoer (per schip of as), een bedrijf waar veel bezoekers per auto komen, een evenement waar veel bezoekers per auto komen;
 - verbrandingsprocessen, bijvoorbeeld de aanleg van een woonwijk (verwarming) of industriële activiteit;
 - andere dan hiervoor genoemde activiteit met uitstoot van stikstof (NOx en/of NH3).
- Ja; Er dient een AERIUS-berekening bij de aanvraag te worden gevoegd (zie STAP 2)t. (Als voor de activiteit tevens een milieudeel is aangevraagd kan dit onderdeel in het milieudeel worden meegenomen.)
 - Nee; Effecten van stikstof zijn niet aan de orde.

STAP 1 Bouwen: check soorten

Deze check bestaat uit 2 checklist-en:

Checklist- 1 kent drie uitkomsten:

1. **geen quickscan;** einde van dit onderdeel er zijn geen effecten op soorten te verwachten
2. **quickscan:** er dient een quickscan te worden uitgevoerd (zie ook STAP 2) omdat er mogelijk effecten op soorten zijn te verwachten
3. **volg checklist 2:** u dient checklist- 2 te doorlopen.

Checklist 2 kent twee uitkomsten:

1. **geen quickscan;** einde van dit onderdeel er zijn geen effecten op soorten te verwachten
2. **quickscan:** er dient een quickscan te worden uitgevoerd (zie ook STAP 2) omdat er mogelijk effecten op soorten zijn te verwachten

STAP 1 Bouwen: soorten Checklist- 1

De in de aanvraag opgenomen activiteiten dienen allemaal getoetst te worden!

Let op: 1 Het aanleggen of veranderen van een uitrit kan tevens het uitvoeren van een werk of werkzaamheden zijn als hiervoor bijvoorbeeld een sloot gedempt moet worden, of een duiker geplaatst moet worden of tevens een weg aangelegd wordt. Alle onderdelen van de aangevraagde activiteit moeten dus afzonderlijk getoetst worden en niet enkel kijken naar de omschrijving van de aanvraag!

1 Bouwen en verbouwen

1.1	Alarminstallatie aanleggen	Geen Quickscan
1.2	Bijbehorend bouwwerk bouwen	Volg checklist 2
1.3	Dakkapel plaatsen	Volg checklist- 2
1.4	Dakraam, lichtkoepel of lichtstraat plaatsen	Volg checklist- 2
1.5	Monument onderhouden, restaureren, veranderen of	Quickscan uitvoeren

	slopen	
1.6	Nieuw kozijn plaatsen of bestaand kozijn of gevelpaneel veranderen	Volg checklist- 2
1.7	Normaal onderhoud uitvoeren	Volg checklist- 2
1.8	Privacy scherm plaatsen	Geen Quickscan
1.9	(Schotel)antenne plaatsen	Geen Quickscan
1.10	Slopen en/of asbest verwijderen	Quickscan uitvoeren
1.11	Slopen in beschermd stads- of dorpsgezicht	Quickscan uitvoeren
1.12	Slopen op grond van ruimtelijke regels	Quickscan uitvoeren
1.13	Woning of utiliteitsgebouw bouwen	Volg checklist- 2
1.14	Zonnepaneel of -collector plaatsen	Volg checklist- 2
1.15	Zonwering, rolluik of rolhek bevestigen	Geen Quickscan
1.16	Overig bouwwerk bouwen	Quickscan uitvoeren
1.17	Overige veranderingen	Quickscan uitvoeren

2 Terrein inrichten of veranderen

2.1	Erf- of perceelafscheiding plaatsen	Geen Quickscan
2.2	Grondkering of damwand plaatsen	Quickscan uitvoeren
2.3	Handelen in strijd met regels ruimtelijke ordening	Quickscan uitvoeren
2.4	Kappen	Quickscan uitvoeren of STAP 1 kappen doorlopen (blz 12)
2.5	Reclame plaatsen	Volg checklist- 2
2.6	Roerende zaken opslaan	Geen Quickscan
2.7	Sport- of speeltoestel plaatsen	Geen Quickscan
2.8	Tent, (sta)caravan, kampeerauto of trekkershut plaatsen	Volg checklist- 2
2.9	Tuinmeubilair plaatsen	Geen Quickscan
2.10	Uitrit aanleggen of veranderen	Geen Quickscan
2.11	Vlaggenmast plaatsen	Geen Quickscan
2.12	Weg aanleggen of veranderen	Quickscan uitvoeren
2.13	Werk of werkzaamheden uitvoeren	Quickscan uitvoeren
2.14	Zwembad, bubbelbad of soortgelijke voorziening of vijver plaatsen	Geen Quickscan

3 Werkzaamheden met betrekking tot brandveilig gebruik en milieu

3.1	Bouwwerk brandveilig gebruiken	Geen Quickscan
3.2	Inrichting of mijnbouwwerk oprichten of veranderen	Quickscan uitvoeren
3.3	Realiseren van een gesloten bodemenergiesysteem buiten inrichtingen	Geen Quickscan
3.4	Buiten inrichtingen lozen in de bodem of de riolering	Quickscan uitvoeren

4 Specialistische werkzaamheden

4.1	Antenne-installatie met opstelpunt voor de C2000	Geen Quickscan
-----	--	----------------

	infrastructuur plaatsen	
4.2	Bouwkeet, bouwbord, steiger of andere hulpconstructie voor bouw-, sloop of aanlegwerkzaamheden plaatsen	Quickscan uitvoeren
4.3	Bouwwerk met agrarische functie bouwen	Quickscan uitvoeren
4.4	Bouwwerk ten behoeve van het verkeer, de infrastructuur of openbare voorziening plaatsen	Geen Quickscan
4.5	Container voor inzamelen van huishoudelijk afval plaatsen	Geen Quickscan
4.6	Elektronische sirene met bevestigingsconstructie voor waarschuwen bevolking plaatsen	Geen Quickscan
4.7	Antenne-installatie voor mobiele telecommunicatie plaatsen	Geen Quickscan
4.8	Magazijnstelling plaatsen	Geen Quickscan
4.9	Straatmeubilair plaatsen	Geen Quickscan

5 Overige wet- en regelgeving

5.1	Evenementen	Quickscan uitvoeren
-----	-------------	---------------------

STAP 1 Bouwen: soorten Checklist- 2

1 Bouwen en verbouwen

Toelichting

Checklist 2 doorloopt u aan de hand van de relevante handelingen. Zijn er nog andere handelingen dan beantwoord u eerst die vragen voordat u verder gaat.

Bijbehorend bouwwerk bouwen

- A Afstand 5 meter of meer van bestaand gebouw;
- Ja Ga naar B
 - Nee, er zijn mogelijk effecten op soorten. Laat een quickscan uitvoeren naar deze effecten.
- B Lager dan 5 meter;
- Ja, er zijn waarschijnlijk geen effecten op soorten. Einde beoordeling.
 - Nee, er zijn mogelijk effecten op soorten. Voer een quickscan uit naar deze effecten.

Dakkapel plaatsen.

- A Dakhelling van meer dan 45 graden;
- Ja, er is een quickscan nodig.
 - Nee, ga naar B.
- B Afstand minder dan 50 cm van dakrand;
- Ja, er is een quickscan nodig.
 - Nee, ga naar C.

- C Dakbedekking bestaand met dakpannen;
- Ja, er is een quickscan nodig.
 - Nee, er is geen quickscan nodig.

Dakraam, lichtkoepel of lichtstraat plaatsen.

Geen schadelijke effecten te verwachten wanneer voldaan wordt aan alle drie de criteria;

- Het dakraam minimaal 50 centimeter verwijderd blijft van de dakranden en
- het betreffende dak een plat dak is en
- het betreffende dak niet met dakpannen belegd is.

Wordt niet aan deze drie criteria voldaan dan dient u een quickscan uit te laten voeren.

Nieuw kozijn plaatsen of bestaand kozijn of gevelpaneel veranderen.

A

- Afmetingen wijzigen niet; geen quickscan nodig.
- Afmetingen wijzigen wel. Laat een quickscan uitvoeren

B

- Muren rond het kozijn blijven intact; geen quickscan nodig.
- Muren rond het kozijn blijven niet intact, Laat een quickscan uitvoeren

Normaal onderhoud uitvoeren.

Let op! Bij werkzaamheden aan de zijgevel altijd een quickscan laten uitvoeren voor gierzwaluwen, huismussen en vleermuizen.

(deels) dakrenovatie;

- Ja, quickscan uitvoeren of het geschikt is als verblijfplaats voor gebouw bewonende soorten.
- Nee, geen quickscan.

(deels) spouwmuurisolatie;

- Ja, een quickscan nodig of het geschikt is als verblijfplaats voor gebouw bewonende soorten.
- Nee, geen quickscan nodig.

(deels) werkzaamheden aan of rond dakgoten;

- Ja, een quickscan nodig of het geschikt is als verblijfplaats voor gebouw bewonende soorten.
- Nee, geen quickscan nodig.

Slopen en/of asbest verwijderen

Object met dakbeschot of met een spouw?

- Ja, laat dan een quickscan uitvoeren
- Nee, geen Quickscan nodig.

Woning, bouwwerk of utiliteitsgebouw bouwen.

Ligt het bouwterrein braak?

- Ja, dan altijd een quickscan uitvoeren.
- Nee, aansluitend aan het bouwrijp maken wordt er / gaat er gebouwd worden. Geen quickscan nodig.

Zonnepaneel of -collector plaatsen.

Zie werkwijze 'dakraam, lichtkoepel of lichtstraat plaatsen'.

2. Terrein inrichten of veranderen

Reclame plaatsen bij een bouwwerk of op een terrein.

Betreft het (deels) verlichte reclame?

- Ja, laat een quickscan uitvoeren.
- Nee, geen schadelijke effecten te verwachten. Quickscan niet nodig.

Tent, (sta)caravan, kampeerauto of trekkershut plaatsen.

Waaronder; de plaatsing van tenten, (sta)caravans, tentwagens, kampeerauto's, trekkershutten, recreatiebungalows en andere verblijven die worden gebruikt als recreatief nachtverblijf.

- Mogelijk dat natuur in het geding is. Laat een quickscan uitvoeren voor dit onderdeel.

Einde van het onderdeel Soorten van de aanvraag omgevingsvergunning Bouwen van STAP 1.

Let op! Misschien is er geen quickscan nodig, maar zorgvuldig handelen is altijd verplicht. Voor een verdere uitleg zie het Toelichtingsdocument.

STAP 1 Bouwen: Check houtopstanden

1.) Moet voor het uitvoeren van de omgevingsvergunning bouwen gekapt worden?

- Nee, er zijn geen effecten te verwachten.
- Ja, doorloop het onderdeel 'omgevingsvergunning kappen' om te beoordelen of de kap leidt tot effecten op natuur.

Einde STAP 1 - Check aanvraag omgevingsvergunning Bouwen.

STAP 1: aanvraag Omgevingsvergunning Kappen

De aanvraag Omgevingsvergunning Kappen dient op drie natuuraspecten te worden beoordeeld

- 1. Natura 2000-gebied**
- 2. Soorten**
- 3. Houtopstanden**

STAP 1 Kappen: Check Natura 2000-gebied

1.) Ligt de activiteit binnen een natura 2000-gebied of grenst deze direct aan Natura 2000-gebied?

- Nee, er zijn geen effecten op Natura 2000-gebied te verwachten.
- Ja, er zijn mogelijk effecten op Natura 2000-gebied te verwachten, laat een quickscan uitvoeren.

STAP 1 Kappen: Check soorten

1.) Betreft het een of meerdere bomen met ten minste een van de volgende kenmerken?

- Aanwezigheid van hollen, scheuren?
 - Aanwezigheid van (jaarrond beschermd) nesten?
 - Aanwezigheid van (nest)kasten van bijvoorbeeld Torenvalk, Bosuil of vleermuizen?
 - Zijn er nesten aanwezig van soorten die jaarrond beschermd zijn?
 - Is de boom / zijn de bomen een onderdeel van een groenstructuur?
- Ja, laat dan een quickscan uitvoeren
 - Nee, er zijn geen effecten op soorten te verwachten. Quickscan is niet nodig.

NB: Bomen dienen in de maanden september tot en met februari gekapt te worden (dit is meestal buiten het broedseizoen). Indien in de maanden maart tot en met augustus wordt gekapt is altijd een quickscan vereist.

STAP 1 Kappen: Check houtopstanden

Wanneer de uitkomst van een vraag leidt tot het einde van STAP 1 'Check op effecten Houtopstanden' dan kan de lokale bomenverordening of ander lokaal beleid nog van toepassing zijn (APV).

1.) Maken de te kappen bomen onderdeel uit van een rij van meer dan 20 bomen of van een beplanting groter dan 10 are?

- Ja, ga naar vraag 2.
- Nee, dan zijn de bomen geen houtopstanden op grond van hoofdstuk 4 van de Wet natuurbescherming.

2.) Zijn de te kappen bomen:

- Gelegen binnen de bij besluit van de gemeenteraad vastgestelde grenzen van de bebouwde kom, dan wel;
- onderdeel van een erf of in een tuin, dan wel;
- fruitbomen of een windscherm om een boomgaard, dan wel;
- naaldbomen kennelijk bedoeld om te dienen als kerstbomen, indien niet ouder dan twintig jaar, dan wel
- kweekgoed, dan wel;
- populieren of wilgen zijnde;
 - een bestaande wegbeplanting of
 - beplanting langs waterwegen of
 - een enkele rij beplanting langs landbouwgronden, dan wel;
- populieren, wilgen, essen of elzen die kennelijk zijn bedoeld voor de productie van houtige biomassa en:
 - zijn aangelegd na 1 januari 2013; en,
 - ten minste eens per tien jaar worden geoogst en
 - minstens tienduizend stoven per hectare per beplantingseenheid bevatten en
 - bestaan uit een aaneengesloten beplanting die niet wordt doorsneden door onbeplante stroken breder dan twee meter?
- Zo ja dan zijn de bomen geen houtopstanden op grond van hoofdstuk 4 van de Wet natuurbescherming.
- Zo nee dan zijn de bomen beschermd op grond van hoofdstuk 4 van de Wet natuurbescherming. Er dient door de initiatiefnemer een kapmelding te worden gedaan bij de Provincie. Indien de bomen ter plaatse niet worden herplant dient er tevens een verzoek voor ontheffing te worden ingediend bij de provincie.

Einde STAP 1 - aanvraag omgevingsvergunning Kappen.

Algemene vragen over houtopstanden kunnen gezonden worden aan:

provincieloket@gelderland.nl

Met als onderwerp ' verzoek kapmelding Wet natuurbescherming' (eventueel projectnaam/adres erbij vermelden).

Informatie over kapmeldingen en aanvragen ontheffing houtopstanden inclusief de aanvraagformulieren is te vinden op de site van de provincie Gelderland. Zie:

[kapmeldingen](#)

[Houtopstanden](#)

STAP 1: aanvraag Omgevingsvergunning Milieu

De aanvraag Omgevingsvergunning Milieu dient op drie natuuraspecten te worden beoordeeld:

- 1. Natura 2000-gebied**
- 2. Stikstof**
- 3. Houtopstanden**

STAP 1 Milieu: Check Natura 2000-gebied

1.) Betreft de activiteit:

- industrie met mogelijk uitstoot van verontreinigende stoffen zoals kolengestookte energiecentrales, steenfabrieken, aluminiumsmelterijen, glasfabrieken;
 - een ingreep met grote invloed op de waterhuishouding (grondwateronttrekking, zandwinning, aanleg woonwijk of industrieterrein etc.);
 - een specifieke activiteit zoals realisatie windmolens, aanleg of aanpassing aan stuwen of waterkrachtcentrales waarbij effecten tot op grotere afstanden niet uit te sluiten zijn?
- Ja, er kunnen effecten op Natura 2000-gebied zijn, laat een quickscan uitvoeren.
 - Nee, en de activiteit ligt op meer dan 2 km van het natura 2000-gebied, er zijn geen effecten op Natura 2000-gebied te verwachten.
 - Nee, overig ga naar vraag 2

2.) Heeft de activiteit mogelijk effecten op de (grond)waterstand?

- Ja, er kunnen effecten op Natura 2000-gebied zijn, laat een quickscan uitvoeren
- Nee, en de activiteit ligt op meer dan 1 km van het natura 2000-gebied, er zijn geen effecten op Natura 2000-gebied te verwachten.
- Nee, overig ga naar vraag 3.

3.) Veroorzaakt de activiteit veel geluidsbelasting? (zie Toelichtingsdocument)

- Ja, er kunnen effecten op Natura 2000-gebied zijn, laat een quickscan uitvoeren.
- Nee, en de activiteit ligt op meer dan 500 m van het natura 2000-gebied, er zijn geen effecten op Natura 2000-gebied te verwachten.
- Nee, overig, ga naar vraag 4.

4.) Betreft de activiteit een verblijfsaccommodatie of veroorzaakt het bedrijf mogelijk hinder op het natura 2000-gebied door licht of geluid? (zie Toelichtingsdocument)

- Ja, er kunnen effecten op Natura 2000-gebied zijn, laat een quickscan uitvoeren.
- Nee, en de activiteit ligt op meer dan 100 m van het natura 2000-gebied, er zijn geen effecten op Natura 2000-gebied te verwachten.

STAP 1 Milieu: Check Stikstof

1.) Betreft het een activiteit waarbij stikstof vrijkomt?

Zoals;

- het houden van dieren;
 - aanleg of aanpassing van wegen;
 - verkeersbewegingen, bijvoorbeeld een bedrijf met aan en afvoer (per schip of as), een bedrijf waar veel bezoekers per auto komen, een evenement waar veel bezoekers per auto komen;
 - verbrandingsprocessen, bijvoorbeeld de aanleg van een woonwijk (verwarming) of industriële activiteit;
 - andere dan hiervoor genoemde activiteit met uitstoot van stikstof (NOx en/of NH₃).
-
- Ja, er dient een AERIUS-berekening bij de aanvraag te worden gevoegd.
 - Nee, effecten van stikstof zijn niet aan de orde.

STAP 1 Milieu: Check houtopstanden

1.) Moet voor het uitvoeren van de omgevingsvergunning bouwen gekapt worden?

- Nee, er zijn geen effecten te verwachten.
- Ja, doorloop het onderdeel 'omgevingsvergunning kappen' om te beoordelen of de kap leidt tot effecten op natuur.

Einde STAP 1 - Check aanvraag omgevingsvergunning Milieu

STAP 1: aanvraag Omgevingsvergunning Aanleg

De toets voor dit onderdeel Aanleg bestaat uit twee onderdelen:

1. Check effecten Natura 2000-gebied in geval van aanvraag omgevingsvergunning Aanleg
2. Check effecten soorten in geval van aanvraag omgevingsvergunning Aanleg

U dient beide checks te doorlopen.

STAP 1 Aanleg: Check Natura 2000-gebied

- 1.) **Ligt de activiteit binnen een natura 2000-gebied of binnen 100 meter van een Natura 2000-gebied?**
 - Nee, er zijn geen effecten op Natura 2000-gebied te verwachten.
 - Ja, ga naar vraag 2.
- 2.) **Betreft de activiteit het ophogen of verlagen van de bodem, dempen of graven van sloten dan wel andere werkzaamheden die mogelijk effect kunnen hebben op de waterstand.?**
 - Ja, er kunnen effecten op Natura 2000-gebied zijn, laat een quickscan uitvoeren.
 - Nee, ga naar vraag 3.
- 3.) **Betreft de activiteit het kappen van bomen en/of beplanting grenzend aan of gelegen binnen een natura 2000-gebied?**
 - Nee, er zijn geen effecten op Natura 2000-gebied te verwachten.
 - Ja, er kunnen effecten op Natura 2000-gebied zijn, laat een quickscan uitvoeren.

STAP 1 Aanleg: Check Soorten

- 1.) **Heeft de aanvraag betrekking op het verwijderen van bomen of struiken?**
 - Ja, zie STAP 1 Aanleg: check houtopstanden.
 - Nee, ga naar vraag 2.
- 2.) **Heeft de aanvraag betrekking op:**
 - Open water dan wel deels droogvallende greppels en sloten;
 - Ophogen of verlagen van terrein;
 - Braakliggend en/of extensief beheerd terrein;
 - Natuurgebied.
 - Ja, laat een quickscan uitvoeren.
 - Nee, geen quickscan nodig.
 - Onbekend, laat een quickscan uitvoeren.

STAP 1 Aanleg: Check houtopstanden

1.) Moet voor het uitvoeren van de omgevingsvergunning gekapt worden?

- Nee, er zijn geen effecten te verwachten.
- Ja, doorloop het onderdeel 'omgevingsvergunning kappen' om te beoordelen of de kap leidt tot effecten op natuur.

Einde STAP 1 - Check aanvraag omgevingsvergunning aanleg.

STAP 2

Het natuuraspect houtopstanden wordt in STAP 1 volledig afgehandeld. STAP 2 bevat de natuuraspecten Natura 2000-gebieden, soorten en stikstof en bestaat uit twee onderdelen:

- 1 Quickscan voor soorten en Natura 2000-gebieden**
- 2 AERIUS-berekening voor stikstof.**

STAP 2: Quickscan soorten en Natura 2000-gebieden

In STAP 1 zijn aanvragen geselecteerd die beoordeeld moeten worden op natuuraspecten. Van deze aanvragen dient een quickscan te worden uitgevoerd om te beoordelen of de aangevraagde activiteit mogelijk effecten kan hebben op soorten en/of Natura 2000-gebieden. Het onderzoek bepaalt de mogelijke schade aan beschermde gebieden of soorten. De uitkomst kan zijn dat er een natuurtoets moet worden uitgevoerd (STAP 3). Als het zeker is dat een project schade geeft kan de quickscan worden overgeslagen. Er wordt dan direct een natuurtoets gedaan (STAP 3).

STAP 2: Uitvoeren quickscan

Voor het uitvoeren van een quickscan zijn twee opties:

- een quickscan laten uitvoeren in opdracht van de initiatiefnemer; of
- een nadere beoordeling door een intern deskundige laten uitvoeren waarvan de uitkomst kan zijn;
 - natuur is niet aan de orde, er is geen verdere toets nodig;
 - er dient quickscan uitgevoerd te worden door een extern deskundige;
 - er dient een natuurtoets te worden opgesteld (STAP 3).

Deze optie is afhankelijk van de specifieke werkwijze en de gemaakte afspraken binnen de betreffende organisatie.

STAP 2: Inhoud quickscan

Checklist quickscan:

De quickscan dient een zelfstandig leesbaar document te zijn waarin minimaal de volgende onderdelen zijn opgenomen:

- Duidelijke beschrijving van de activiteit en de locatie met overzichtskaart en detailkaart(en). De beschrijving dient de voor de ecologische beoordeling relevante gegevens te bevatten.

- Bureauonderzoek waarin alle (relevante) beschikbare gegevens worden betrokken, deze geven meestal geen uitsluitel maar wel een indicatie over aanwezige natuurwaarden. Het betreft o.a.:

- * NDFF-gegevens

- * effectenindicator
 - * maatregelen indicator
 - * habitatkaarten Natura 2000
 - * beheerplannen Natura 2000-gebieden
 - * leefgebiedkaarten Natura 2000
 - * luchtfoto's, (google) streetview
 - * (provinciale) atlassen, verspreidingsgegevens uit rapporten
- Een beoordeling van de geschiktheid van de locatie voor soorten
 - Een gemotiveerde afbakening van het te onderzoeken gebied gerelateerd aan de activiteit en de reikwijdte van mogelijke effecten op natuur, meestal is dit groter dan het plangebied.
 - De resultaten van een veldbezoek waarin de potentiële geschiktheid van de locatie voor soorten wordt beoordeeld. Hierbij dienen alle soortgroepen aan de orde te komen (Zoogdieren, vogels, amfibieën en reptielen, insecten, planten).
 - Conclusies ten aanzien van mogelijke effecten van de activiteit op beschermde natuurwaarden.

Inventarisatiegegevens

Het is belangrijk om in de opdrachtomschrijving op te nemen dat de inventarisatiegegevens in NDFF worden opgenomen. Deze blijven dan beschikbaar voor toekomstig gebruik. Het is uiteindelijk aan de opdrachtgever om te bepalen of dit ook gebeurt. Indien de overheid opdrachtgevers is dient dit altijd opgenomen te worden gezien het algemeen belang dat daarmee gediend is.

Onderscheid toets op soorten en gebieden

Bij de beoordeling dient rekening gehouden te worden met de juridische randvoorwaarden uit de Wet natuurbescherming. Deze zijn voor soorten (hoofdstuk 3) anders dan voor gebieden (hoofdstuk 2). Voor soorten is van belang of deze (mogelijk) aanwezig zijn c.a. de locatie actueel leefgebied is. Indien dat het geval is kunnen effecten optreden.

Voor gebieden zijn ook de potenties van belang voor de soorten waarvoor het gebied is aangewezen (kwalificerende soorten). Indien de locatie potentieel leefgebied is van kwalificerende soorten, is nader onderzoek nodig omdat er effecten kunnen optreden. Of de soort daadwerkelijke aanwezig is, is van secundair belang. Aanwezigheid van de soort speelt een rol in de vervolfbeoordeling waarin de omvang van het effect wordt bepaald waaronder de vraag of sprake is van zogenaamde 'significante' effecten.

Resultaat quickscan

Een quickscan geeft antwoord op:

- Is het gebied/ locatie /pand geschikt als vaste rust- en verblijfplaats of andere essentiële onderdelen van het leefgebied (soorten) dan wel is het nabijgelegen deel van het Natura 2000-gebied (potentieel) geschikt als leefgebied voor kwalificerende soorten of (potentiele) groeiplaats voor habitattypen.
- Kunnen er beschermde soorten of habitattypen voor komen? Zo ja, welke zouden dit kunnen zijn? Let op! ! De lijst met soorten die hier genoemd wordt kan bij een uitgebreid onderzoek in de regel niet groter zijn. Met andere woorden; in het vervolgonderzoek mogen er normaliter geen verrassingen ontstaan, want dat zou betekenen dat de quickscan onvoldoende goed is uitgevoerd. Het kan zijn dat het

plangebied geschikt is en dus de ecologische functionaliteit onderzocht moet worden.

Uitkomst quickscan

De quickscan kan vier mogelijk uitkomsten opleveren:

- 1 De activiteit heeft geen effecten op beschermde natuurwaarden (soorten en/of gebieden), bijvoorbeeld omdat deze niet aanwezig zijn of buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden vallen. Dit betekent dat er geen vergunning nodig is tenzij stikstof aan de orde is.
- 2 De activiteit heeft mogelijk effecten op beschermde natuurwaarden waarbij effecten en eventueel te nemen maatregelen direct duidelijk zijn en geen vervolgonderzoek nodig is.
- 3 De activiteit heeft mogelijk effecten op beschermde natuurwaarden. Er dient een natuurtoets te worden uitgevoerd (STAP 3).
- 4 De activiteit heeft effecten op beschermde natuurwaarden. Er dient een natuurtoets te worden uitgevoerd (STAP 3).

STAP 2: Beoordelen quickscan

De toets op volledigheid van de quickscan kan uitgevoerd worden door iemand met ervaring die niet altijd hoeft te beschikken over specifieke ecologische kennis. Het betreft de beoordeling of de quickscan alle benodigde onderdelen bevat, duidelijk is, zelfstandig leesbaar en heldere conclusies bevat

Naast een toets op volledigheid dient een toets op juistheid plaats te vinden. Deze dient altijd door iemand met ecologische kennis en ervaring te worden uitgevoerd. Dit betreft onder andere de beoordeling op juistheid en volledigheid voor soorten.

In het kader van een verzoek om vvgb kan de quickscan worden aangeboden aan de provincie om te laten checken of deze akkoord is. De quickscan dient dan wel volledig te zijn.

De toets met de vraag toezenden aan:

POST@gelderland.nl

Met in de onderwerp regel: vooroverleg Wet natuurbescherming + naam project

STAP 2: AERIUS-berekening (Stikstof)

Voor het onderdeel stikstof dient een AERIUS-berekeningen te worden uitgevoerd. Dit dient op de juiste wijze te gebeuren. Het uitvoeren van de berekening kan door iedereen worden gedaan via de tool die op internet beschikbaar is:

<https://www.aerius.nl/nl/over-aerius/producten/calculator>

Om de berekening op de juiste wijze te kunnen uitvoeren is enige kennis en ervaring vereist met het uitvoeren van AERIUS-berekeningen. Meer informatie is te vinden op de site van BIJ12. <http://pas.bij12.nl/>

Geen vergunningplicht

Indien uit de berekening blijkt dat er geen sprake is van vergunningplicht dient de uitkomst van de berekening in de omgevingsvergunning te worden opgenomen en de berekening dient bewaard te worden. Deze is het bewijs voor de uitkomst. Omdat de calculator regelmatig wordt geüpdatet waarbij ook de actuele situatie in de natuurgebieden wordt ingevoerd kan het zijn dat een latere berekening een andere uitkomst geeft.

LET OP: het beoordelen van de juistheid van de berekening vergt veel kennis en ervaring zie ook heironder bij 'beoordeling AERIUS-berekening.

Vergunningplicht stikstof

Indien uit de berekening blijkt dat sprake is van vergunningplicht kan deze in de vorm van een vvgb-verzoek via het OLO worden toegezonden aan de provincie of per mail worden toegezonden aan: POST@gelderland.nl

Met als onderwerp ' verzoek vvgb Wet natuurbescherming' (eventueel projectnaam/adres erbij vermelden).

Beoordelen AERIUS-berekening.

Het beoordelen van de berekeningen vergt veel ervaring. Het is daarom van belang dat deze kennis aanwezig is. Als er desondanks twijfel is over de juistheid kan de AERIUS-berekening met de benodigde gegevens en de specifieke vraag voor de casus worden toegezonden aan: POST@gelderland.nl

Met als onderwerp ' verzoek advies Wet natuurbescherming' (eventueel projectnaam/adres erbij vermelden).

In de mail aangeven wat de specifieke vraag is voor deze casus.

Algemene vragen over stikstof en AERIUS-berekeningen kunnen gezonden worden aan: provincieloket@gelderland.nl

Met als onderwerp: vraag wet natuurbescherming stikstof.

De provincie gaat er van uit dat bij gemeenten en omgevingsdiensten voldoende basiskennis aanwezig is inzake stikstof. Indien dat niet het geval is, kan in overleg met de provincie bezien worden hoe de basiskennis kan worden opgebouwd. Het is niet de bedoeling dat de provincie het advieswerk van de gemeente/omgevingsdienst uitvoert. Via de site van BIJ12 zijn ook training over dit onderwerp te vinden:

<http://pas.bij12.nl/pas-campus>

STAP 3

Het onderdeel stikstof wordt in STAP 2 volledig afgehandeld. STAP 3 is het uitvoeren en beoordelen van een natuurtoets waarin de onderdelen soorten en gebieden (overige effecten) zijn opgenomen. Belangrijk aspect daarbij is het bepalen hoe met de effecten moet worden omgegaan, en of een ontheffing dan wel vergunning is vereist.

STAP 3: Natuurtoets soorten en Natura 2000-gebieden

In STAP 2 is bepaald of de activiteit mogelijk effecten kan hebben op soorten en/of Natura 2000-gebieden. De uitkomst van STAP 2 kan zijn dat een natuurtoets moet worden uitgevoerd (STAP 3). In een natuurtoets (STAP 3) wordt indien nodig aanvullend onderzoek gedaan, wordt een beoordeling van de effecten gemaakt en wordt beoordeeld of maatregelen nodig zijn om schade aan de natuur te beperken en of er een vergunningplicht is. In het geval dat er maatregelen nodig zijn worden deze geconcretiseerd en wordt aangegeven of sprake is van mitigatie of compensatie.

STAP 3: Uitvoeren natuurtoets

Een natuurtoets dient uitgevoerd te worden door een erkend ecologische adviesbureau.

STAP 3: Inhoud natuurtoets

Checklist natuurtoets:

De natuurtoets dient een zelfstandig leesbaar document te zijn. Eventueel kan verwezen worden naar eerder uitgevoerde natuurtoets zoals een quickscan. In de natuurtoets zijn minimaal de volgende onderdelen opgenomen:

- Duidelijke beschrijving van de activiteit en de locatie met overzichtskaart en detailkaart(en). De beschrijving dient de voor de ecologische beoordeling relevante gegevens te bevatten. Ten aanzien van de activiteit dient in relatie tot soorten aangegeven te worden welke belangen de activiteit dient.

- Bureauonderzoek waarin alle (relevante) beschikbare gegevens worden betrokken, deze geven meestal geen uitsluitsel maar wel een indicatie over aanwezige natuurwaarden. Het betreft o.a.:

- * NDFP-gegevens
- * effectenindicator
- * maatregelen indicator
- * habitatkaarten Natura 2000
- * beheerplannen Natura 2000-gebieden
- * leefgebiedkaarten Natura 2000
- * soortenstandaard
- * luchtfoto's, (google) streetview

- Een beoordeling van de geschiktheid van de locatie voor soorten.

- Een gemotiveerde afbakening van het te onderzoeken gebied gerelateerd aan de activiteit en de reikwijdte van mogelijke effecten op natuur, meestal is dit groter dan het plangebied.
- De resultaten van een veldbezoek waarin de potentiële geschiktheid van de locatie voor soorten wordt beoordeeld. Het veldbezoek dient aan te sluiten op het bureauonderzoek en eventueel eerder uitgevoerde onderzoeken zoals een quickscan. Hierbij dienen alle soortgroepen aan de orde te komen (Zoogdieren, vogels, vissen, amfibieën en reptielen, insecten, planten).
- Beschrijving van de wijze waarop de inventarisatie(s) zijn uitgevoerd. Indien afgeweken wordt van landelijke protocollen een motivering waarom is afgeweken.
- Duidelijke weergave van de inventarisatieresultaten met overzicht en detailkaarten van de aanwezige natuurwaarden.
- Gemotiveerde conclusies ten aanzien van de effecten van de activiteit op beschermde natuurwaarden.
- Ten aanzien van effecten op gebieden aangeven of het negatieve dan wel mogelijk significante effecten betreft. In relatie tot mogelijk significante effecten tevens aangeven of de natuurtoets beschouwd dient te worden als een passende beoordeling.
- Ten aanzien van effecten op soorten dient aangegeven te worden wat het effect is op de gunstige staat van instandhouding.
- de wijze waarop eventuele effecten (kunnen) worden voorkomen dan wel beperkt.
- Overzicht van maatregelen die worden genomen c.q. voorgesteld om effecten op soorten te voorkomen dan wel beperken.
- Overzicht van maatregelen die worden genomen c.q. voorgesteld om effecten op gebieden te voorkomen dan wel te beperken. Hierbij een onderscheid maken tussen maatregelen die genomen worden om negatieve effecten te beperken of te voorkomen, dan wel om significante effecten te voorkomen (mitigerende maatregelen) dan wel om significante effecten te compenseren (compenserende maatregelen).
- De voorgestelde maatregelen dienen geconcretiseerd te worden waarbij op kaart wordt aangegeven waar de maatregelen worden genomen en wordt aangegeven hoe de uitvoering van de maatregelen is geborgd en of sprake is van benodigde instemming van derden (bijvoorbeeld in verband met eigendom of beheer).
- Gemotiveerde eindconclusie waaronder beantwoording van de vraag of sprake is van vergunningplicht.

Inventarisatiegegevens

In de opdrachtschrijving dient te worden opgenomen dat de inventarisatiegegevens in NDFP moeten worden ingevoerd. Deze blijven dan beschikbaar voor toekomstig gebruik.

Onderscheid toets op soorten en gebieden

Bij de beoordeling dient rekening gehouden te worden met de juridische randvoorwaarden uit de Wet natuurbescherming. Deze zijn voor soorten (hoofdstuk 3) anders dan voor gebieden (hoofdstuk 2). Voor soorten is van belang of deze (mogelijk) aanwezig zijn c.q. de locatie actueel leefgebied is. Indien dat het geval is kunnen effecten optreden. Voor soorten is tevens relevant voor welk wettelijk belang de activiteit wordt uitgevoerd. Voor gebieden zijn ook de potenties van belang voor de soorten waarvoor het gebied is aangewezen (kwalificerende soorten). Indien de locatie potentieel leefgebied is van kwalificerende soorten, is nader onderzoek nodig omdat er effecten kunnen optreden. Of de soort daadwerkelijke aanwezig is, is van secundair belang. Aanwezigheid van de soort speelt

wel een rol in de vervolgbeoordeling waarin de omvang van het effect wordt bepaald waaronder de vraag of sprake is van zogenaamde 'significante' effecten.

Voor gebieden is daarnaast van belang of sprake is van een handeling of een project en of sprake is van (mogelijke) negatieve dan wel (mogelijke) significante effecten.

Resultaat natuurtoets

Een natuurtoets geeft antwoord op:

- Of er (beschermde) vaste rust- en verblijfplaatsen of andere essentiële onderdelen van het leefgebied (soorten) in het gebied aanwezig zijn dan wel of het nabijgelegen deel van het Natura 2000-gebied (potentieel) leefgebied is voor kwalificerende soorten of (potentiële) groeiplaats is voor habitattypen (Natura 2000-bied).
- Welke soorten, aantallen en verspreiding van beschermde soorten in het plangebied en in de directe nabijheid ervan aanwezig zijn.
- Welke (potentiële) leefgebieden van kwalificerende soorten en welke (potentiële) groeiplaatsen van habitattypen aanwezig zijn. Welke kwalificerende soorten in welke aantallen en verspreiding aanwezig zijn.
- Welke effecten er optreden op soorten, kwalificerende soorten en habitattypen en of deze een effect hebben op de gunstige staat van instandhouding (soorten) dan wel instandhoudingsdoelstellingen (Natura 2000-gebied).
- Of sprake is van (mogelijke) significante effecten.

- Welke maatregelen getroffen moeten worden en of sprake is van mitigerende dan wel compenserende maatregelen.
- Of sprake is van vergunningplicht.

Uitkomst natuurtoets

De natuurtoets kan de volgende mogelijke uitkomsten opleveren in relatie tot soorten:

1. er zijn **geen effect** te verwachten,
2. er is een **licht en tijdelijk effect**,
3. effecten kunnen door mitigerende maatregelen voorkomen worden,
4. er kan middels een **goed gekeurde gedragscode** gewerkt worden,
5. **effecten zijn niet te voorkomen** waardoor er verbodsbepalingen uit de Wnb worden overtreden. Bij een overtreding van verbodsbepalingen is sprake van vergunningplicht.

De natuurtoets kan de volgende mogelijke uitkomsten opleveren in relatie tot gebieden:

1. er zijn **geen effect** te verwachten,
2. er is sprake van een **negatief effect** dat al dan niet middels maatregelen kan worden verminderd of voorkomen,
3. er is sprake van **mogelijk significante effecten** die al dan niet door mitigerende maatregelen voorkomen kunnen worden (hierbij is sprake van een passende beoordeling),
4. er is sprake van **mogelijk significante effecten** die al dan niet door **compenserende maatregelen** voorkomen kunnen worden (hierbij is sprake van een ADC-toets).
5. Er is wel/geen sprake van vergunningplicht.

STAP 3: Beoordelen natuurtoets

De toets op volledigheid en juistheid dient altijd door iemand met ecologische kennis en ervaring te worden uitgevoerd.

In het kader van een verzoek om vvgb kan de natuurtoets worden aangeboden aan de provincie om te laten checken of deze akkoord is.

De toets met de vraag toezenden aan:

POST@gelderland.nl

Met in de onderwerp regel: vooroverleg Wet natuurbescherming + naam project